

Hospodářská komora
České republiky

Konfederace zaměstnavatelských
a podnikatelských svazů České republiky

Svaz průmyslu a dopravy
České republiky

Stanovisko

podnikatelských a zaměstnavatelských organizací ČR k Transatlantickému obchodnímu a investičnímu partnerství (dále jen TTIP nebo dohoda)

- Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace České republiky (ČR) očekávají úspěšné završení jednání o komplexní a ambiciózní dohodě TTIP, která by se měla stát nástrojem posílení konkurenceschopnosti EU a USA. Jsou si současně vědomy možných rizik způsobených mnohdy neobjektivními útoky a odmítáním dohody, a proto podporují vládu ČR v její pozitivní kampani a otevřeném dialogu se širokou veřejností.
- V současnosti je **největším rizikem protahování jednání a možná ztráta dynamiky**, jednak z důvodu nedostatečně ambiciózních nabídek obou jednajících stran, jednak z důvodu omezené flexibility USA vzhledem k připravovanému přijetí instrukcí *Trade Promotion Authority* (TPA), orgánu Kongresu na podporu obchodu, k jednání o uzavření Transpacifického partnerství (TPP). Již nyní se zdá být dosažení dohody za současné administrativy USA ohrožené.
- Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace ČR proto **apelují na členské státy, aby daly silnější mandát** Evropské komisi, a požadují, aby TTIP bylo vnímáno jako systém, v němž se jednotlivé části vzájemně ovlivňují, a netýkalo se jen některých dílčích oblastí.
- Měly by být dodrženy zásady reciprocity v rámci jednotlivých odvětví a nemělo by docházet k tomu, aby jedno odvětví z TTIP profitovalo na úkor odvětví jiného. K vybraným oblastem jako zemědělství a potravinářství je nutné při vyjednávání přistupovat opatrně.
- Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace ČR sledují přípravu **usnesení Evropského parlamentu (EP) k TTIP** a vítají společný dopis Ministerstva

Hospodářská komora ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR a Svaz průmyslu a dopravy ČR jsou zakladateli CEBRE – České podnikatelské reprezentace při EU v Bruselu registrovaného v Rejstříku transparentnosti EU pod č. 9412010322-35.

zahraničních věcí ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu adresovaný českým europoslancům. V roce 2013 podpořilo zahájení jednání o TTIP 78 % členů EP, a proto **očekáváme nyní od EP stejně konstruktivní přístup k připravované dohodě a obecnou podporu dalšího rozvoje vztahů EU – USA.**

- Dosavadní vztahy EU a USA probíhající v rámci strukturovaného Transatlantického obchodního dialogu (TABD) již významně přispěly k nárůstu investic a tvorbě nových pracovních příležitostí. Centrum pro ekonomický výzkum (*Centre for Economic Research*) odhaduje, že komplexní dohoda by vedla k nárůstu HDP o 119 mld. EUR v EU a o 95 mld. v USA.¹
- **USA jsou považovány 26 % exportérů z EU za prioritu v jejich obchodních vztazích, ale 54 % firem exportujících do USA čelí přetrvávajícím obchodním, převážně netarifním, překážkám.**²
- Mezi oblasti, které je potřeba pro podporu obchodních vztahů zkvalitnit, patří dle podnikatelů z EU i USA **regulace, přístup k veřejným zakázkám, služby, energetika, suroviny, mezinárodní přenos dat a ochrana investic.**
- Základem budoucí regulatorní spolupráce musí být *společný zájem* vycházející z konceptu oboustranných přínosů („*mutual benefits*“). Cílem je regulatorní spolupráci usnadnit, nikoliv ji přikazovat. **Regulatorní spolupráce by měla probíhat jen v oblastech, kde je největší soulad regulatorní praxe, a nesmí vést k prolomení zavedených standardů ochrany veřejného zájmu.** Často odlišné způsoby regulace na obou stranách vedou ke stejnému cíli a výsledku. Základem je včasné získávání informací o změně regulatorních režimů, a to zejména na sub-regionální úrovni, a nastavení účinného mechanismu spolupráce mezi konkrétními regulátory.
- **V oblasti veřejných zakázek podporujeme snahu o horizontální přístup, který bude založen na národním zacházení s výjimkami. Cílem je v co největší míře omezit nebo vyloučit aplikaci „Buy American“ na evropské uchazeče, a to zejména u zakázek s federálními dotacemi, kde na sebe federální vláda může vzít tento závazek.**

¹ Stanovisko EHSV REX/390 Transatlantické obchodní vztahy a pohled EHSV na posílenou spolupráci a případnou dohodu o volném obchodu mezi EU a USA

² Zpráva Evropské komise „*Malé a střední podniky a Transatlantické obchodní a investiční partnerství*“ (20. 4. 2014) vycházející ze šetření provedeného mezi MSP v roce 2014.

- Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace v ČR očekávají i **větší posun v jednání o přístupu na trh se službami** a vítají úsilí komisařky Malmströmové při přípravě revidovaných nabídek pro červencové kolo vyjednávání. Za důležité považují zrcadlení závazků a poskytování „CETA parity“ jen v určitých oblastech a podle výsledků jednání v dalších kapitolách.
- **Podnikatelé na obou stranách Atlantiku potřebují otevřené trhy s energií a surovinami za konkurenceschopné ceny.** Očekávají proto pokrok v kapitole energetika a suroviny, kde jednání zatím zaostávají, přestože chápou, že je to pro obě strany velmi citlivá a interní záležitost. Pokud EU bude schopna v oblasti dodávek plynu akceptovat požadavek USA na národní zacházení, vývozci do Evropy by fungovali na principu poloautomatických licencí.
- Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace **podporují vytvoření samostatné kapitoly týkající se malých a středních podniků (MSP)**, neboť 150 000 MSP EU exportujících do USA (88 % všech firem EU exportujících do USA) generuje 77 miliard euro (28 % celkové hodnoty vývozu EU do USA).³
- **Institut „Safe Harbor“ je pro podniky klíčovým nástrojem pro přenos osobních dat mezi EU a USA.** Byznys volá po opatřeních, která by modernizovala „Safe Harbor“ tak, aby lépe odpovídal současným potřebám digitálního hospodářství, zvýšila se jeho vymahatelnost, ochrana dat i transparentnost. Přijatá opatření by měla maximálně usnadnit transatlantickou výměnu dat, pokrývat všechny oblasti zpracování dat i zahrnout sektory, které jsou v současné době z výměny vyloučeny. Je to v zájmu českého hospodářství, rozvoje trhu EU i konkurenceschopnosti evropských podniků.
- Přímé zahraniční investice (PZI) jsou pro ekonomickou obnovu EU zásadní. Podle *World Investment Report 2014* PZI v roce 2013 celosvětově přesáhly 1 451 miliard USD. PZI do EU činily 250 miliard USD a do USA 236 miliard USD. Z USA 63 % PZI směřovalo do EU, a 44 % PZI do USA pocházelo z EU, proto je urovnávání sporů mezi investorem a státem stále důležitější. Ustanovení o urovnávání sporů mezi investorem a státem lze nalézt přibližně v 93 % z více než 3 250 dosud uzavřených mezinárodních dohod o investicích. **EU musí modernizovat svůj dosavadní systém ochrany investic a mechanismus řešení sporů mezi státem a investory** a dostatečně ochránit evropské

³ Zpráva Evropské komise „Malé a střední podniky a Transatlantické obchodní a investiční partnerství“ (20. 4. 2014) vycházející ze šetření provedeného mezi MSP v roce 2014.

podniky a zajistit jim nediskriminaci, minimální standardy zacházení, okamžitou a přiměřenou náhradu v případě vyvlastnění a převod kapitálu spojeného s investicí.

- Existujících 1 400 investičních dohod mezi státy EU a třetími zeměmi bylo sjednáváno v různé době a za různých historicky daných podmínek a jsou mnohdy kontraproduktivní. Stávající dohoda mezi ČR a USA je pro nás nevýhodná.
- **Podporujeme zavedení mezinárodního mechanismu pro urovnávání sporů mezi investorem a státem (ISDS). Mezinárodní dohoda o investicích (IIA) přímo vyžaduje sjednání mezinárodního mechanismu řešení sporů mezi státem a investorem.** Text zakotvený v CETA by se mohl stát východiskem pro nalezení správné rovnováhy mezi efektivní ochranou investorů a právem regulovat.

Podnikatelské a zaměstnavatelské organizace ČR apelují na členy Evropského parlamentu, aby toto stanovisko k TTIP vzali při přijímání svého usnesení k TTIP v potaz a umožnili tak nové obchodní příležitosti, které v EU pomohou vytvořit.